

EXPUNERE DE MOTIVE

Reglementat inițial ca drept de asigurări sociale, concediul și indemnizația pentru creșterea copiilor a trecut de sub incidența asigurărilor sociale sub incidența asistenței sociale prin **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului și, ulterior, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor.**

Astfel, conform **OUG nr. 111/2010, începând cu data de 1 ianuarie 2011**, persoanele care, în ultimul an anterior datei nașterii copilului, au realizat timp de 12 luni venituri supuse impozitului, puteau beneficia de următoarele drepturi:

1. Dreptul de a opta între:

- ✓ concediul pentru creșterea copilului în vârstă de până la un an și o indemnizație lunară, în cuantum de 75% din media veniturilor nete realizate în ultimele 12 luni, cu minimum de 600 lei și maximum de 3.400 lei¹;
- ✓ concediul pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani și o indemnizație lunară, în cuantum de 75% din media veniturilor nete realizate în ultimele 12 luni, cu minimum de 600 lei și maximum de 1.200 lei.

2. Dreptul la stimulentele de inserție – în cazul persoanelor care, în perioada în care erau îndreptățite să beneficieze de concediul pentru creșterea copilului și indemnizația lunară, obțineau venituri supuse impozitului înainte de împlinirea de către copil a vârstei de un an – în cuantum lunar de 500 lei, pentru perioada rămasă până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani.

În anii următori, programul a fost modificat de mai multe ori.

¹ Până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani, în cazul copilului cu handicap, fără opțiune.

Astfel, în prezent, actul normativ în vigoare prevede că persoanele care, în ultimii 2 ani anteriori datei nașterii copilului au realizat timp de cel puțin 12 luni venituri din supuse impozitului, beneficiază de următoarele drepturi:

1. Dreptul la concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani și o indemnizație lunară, în cuantum de 85% din media veniturilor nete realizate în ultimele 12 luni, cu minimum de 1.250 lei și maximum de 8.500 lei;²
2. Dreptul la stimulente de inserție – în cazul persoanelor care, în perioada în care sunt îndreptățite să beneficieze de concediul pentru creșterea copilului și indemnizația lunară:
 - ✓ obțin venituri supuse impozitului în ultimele 60 de zile înainte de împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani – în cuantum lunar de 650 lei, pentru perioada rămasă până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani³;
 - ✓ obțin venituri supuse impozitului cu cel puțin 60 de zile înainte de împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani – în cuantum lunar de 650 lei, pentru perioada rămasă până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani⁴.

Cu privire la cele două beneficii sociale, la nivelul legislativ, observăm că, pe de o parte, au fost relaxate condițiile de eligibilitate, au fost prelungite perioadele de acordare și au fost majorate cuantumul dar, pe de altă parte, a crescut decalajul dintre cuantumul minim al indemnizației pentru creșterea copilului și cuantumul stimulentei de inserție.

La nivelul impactului asupra numărului de beneficiari și al cheltuielilor cu beneficiile sociale, în anii de referință 2015 și 2018⁵, situația se prezintă după cum urmează:

Număr beneficiari	2015	2018
Indemnizație pentru creșterea copilului	138.350	174.328
Stimulent de inserție	37.384	90.427
Total beneficiari	175.734	264.755
Beneficiari stimulent de inserție/Total beneficiari (%)	21,3	34,1

Cheltuieli	2015	2018
Indemnizație pentru creșterea copilului	1.578.924.746	4.009.484.970
Stimulent de inserție	230.358.988	704.224.572
Total cheltuieli	1.809.283.734	4.713.709.542
Cheltuieli stimulent de inserție/Total cheltuieli (%)	12,7	14,9

Constatăm că, deși a crescut ponderea beneficiarilor de stimulent de inserție în totalul beneficiarilor, de la 21,3% în anul 2015 la 34,1% în anul 2018, precum și ponderea cheltuielilor cu stimulentele de inserție în totalul cheltuielilor de la 12,7% în anul 2015 la 14,9% în anul 2018, aceste creșteri sunt nesemnificative.

² 3 ani, în cazul copilului cu handicap.

³ Până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani, în cazul copilului cu handicap.

⁴ Până la împlinirea de către copil a vârstei de 4 ani, în cazul copilului cu handicap.

⁵ În anul 2015 au încetat să fie plătite drepturi în baza OUG nr. 148/2005, fiind plătite drepturi exclusiv în baza OUG nr. 111/2010, ceea ce permite analiza comparativă.

Așadar, considerăm că este necesară introducerea unui nou beneficiu social care să contribuie la sporirea înclinației de a lucra a persoanelor îndreptățite la primirea indemnizației pentru creșterea copilului.

Astfel, **propunerea legislativă** introduce beneficiul social – **indemnizația pentru creșterea nepotului/nepoatei**.

Conform propunerii legislative, pe perioada acordării stimulentului de inserție, oricare dintre bunici beneficiază de indemnizația pentru creșterea nepotului/nepoatei, dacă se află în relații de rudenie firească sau din adopție cu nepotul/nepoata pentru care solicită indemnizația, are acordul părinților acestuia/acesteia și se ocupă de creșterea și îngrijirea acestuia/acesteia.

Cuquantumul lunar al indemnizației este egal cu cuquantumul lunar al stimulentului de inserție, la data depunerii inițiativei fiind de 650 lei.

Indemnizația pentru creșterea nepotului/nepoatei, se acordă pe bază de cerere a unuia dintre bunici, însoțită în mod obligatoriu de actele doveditoare privind calitatea solicitantului, relația acestuia cu nepotul/nepoata pentru care solicită dreptul și acordul părinților.

Cererile se depun la primăria comunei, orașului, municipiului, respectiv sectoarelor municipiului București pe raza căreia solicitantul își are domiciliul sau reședința, similar celorlalte beneficii sociale. Indemnizația pentru creșterea nepotului/nepoatei se stabilește de la data depunerii cererii. Indemnizația încetează odată cu încetarea dreptului la stimulentul de inserție. Indemnizația se suspendă odată cu suspendarea dreptului la stimulentul de inserție. Mai mult, se suspendă și începând cu ziua următoare celei în care beneficiarul execută o pedeapsă privativă de libertate sau se află în arest preventiv pe o perioadă mai mare de 30 de zile, beneficiarul a decedat, beneficiarul nu mai îndeplinește condițiile generale de eligibilitate, se constată că timp de 3 luni consecutive se înregistrează mandate poștale returnate. În aceste situații, indemnizația poate fi solicitată și de către o altă persoană îndreptățită conform legii.

Similar indemnizației pentru creșterea copilului și stimulentului de inserție, pentru indemnizația pentru creșterea nepotului/nepoatei nu se datorează impozit și nici contribuțiile sociale obligatorii.

Fondurile necesare plății indemnizației pentru creșterea nepotului/nepoatei, cheltuielile administrative, precum și cele de transmitere a drepturilor se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii și Justiției Sociale începând cu anul 2020.

Astfel, considerăm că prezenta inițiativă va contribui în primul rând la sporirea înclinației de a lucra a persoanelor îndreptățite la primirea indemnizației de creștere a copilului.

Subordonându-se cu prioritate principiului interesului superior al copilului – care se circumscrie dreptului copilului la viața de familie – considerăm că prezenta inițiativă va contribui inclusiv la respectarea, promovarea și garantarea drepturilor copilului, în acord cu prevederile stabilite prin Constituție și lege și în concordanță cu prevederile Convenției Organizației Națiunilor Unite cu

privire la drepturile copilului și ale celorlalte acte internaționale în materie la care România este parte.

Mă mult, aplicând principiul îmbătrânirii active și solidarității între generații, considerăm că prezenta inițiativă va contribui și la dezvoltarea unei societăți inclusive pentru toate vârstele, permițând persoanelor în vârstă să își aducă contribuția în familie la creșterea nepoților.

Având în vedere argumentele anterioare, depunem spre dezbatere și adoptare propunerea legislativă – *LEGE pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor.*

În numele inițiatorilor,

Cătălin Lucian Iliescu
Senator de București

Petru Movilă
Deputat de Iași

Tabel cu semnatarii propunerii legislative – LEGE pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	ILIESCU LUCIAN	PMP	
2	Simionca Gornut	PMP	
3	MOVILA PEGHEA	PMP	
4	COVACIU SEVERICA	PMP	
5	Bichineț Cornelin	PTD	
6	Turacian Robert	BMP	
7	MOISE SEBASTIAN	PMP	
8	CRISTACHE CĂTĂLIN	PMP	
9	TODOROI ADRIAN	PMP	
10.	CȘEP EVA ANBREA	USR	
11	MARA CALISTA	PNL	
12	KULCSAR TERESA TÖRÖK	UDMR	

Tabel cu semnatarii propunerii legislative – LEGE pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
13	BOZIANU CATAJINA	PMP	
14.	Pașcan Marian	PHR	
15	BĂULESCU DORIN	ALDE	
16.	ION POPA	ALDE	
17	Tutuianu Adela	PRO-R	
18.	KONASCU CARMEN	PMP	
19	COVACIU SEVERICA	PMP	
20	OPREA MARIO	PNL	
21	CAZAN MIRCEA H.	PHR	
22	Hărău Eleonora-Carmen	PNL	
23	Pauluc Nicoleta	PHR	
24	Leon Dombilo	PNL	